

SOCIALE VOORZIENINGEN WAT ZIJN UW RECHTEN?

Melanoomstudiedag
16 December 2017
Crown Plaza Antwerpen

Kom op tegen Kanker

SOCIALE ZEKERHEID VERSUS SOCIALE BIJSTAND

- **Sociale zekerheid zijn de wettelijke voorzieningen, waar men recht op heeft afhankelijk van**
  - Leeftijd
  - Inkomen
  - Statuut
  - Verblijfplaats
- **Mensen die buiten de sociale zekerheid vallen, krijgen sociale bijstand dankzij het solidariteitsprincipe**
  - Integratieloon (vroeger het "bestaansminimum/leefloon" genoemd)
  - Inkomensgarantie voor ouderen
  - Gewaarborgde gezinsbijslag
  - Uitkeringen aan gehandicapte personen

Kom op tegen Kanker

HOE ERVAREN KANKERPATIENTEN DE SOCIALE ZEKERHEID EN ZORGVOORZIENINGEN?

- GOED maar INGEWIKKELD en zeer VERSNIPPERD
- De materie en het aanbod VERANDERT vaak en snel
Het is UITZOEKEN wie/ wanneer/waarop recht heeft
- Wie al arm is en daar bovenop kanker krijgt => kansarm
- Belangrijk om de weg te vinden naar de sociale werker van het ziekenhuis of ziekenfonds
- Online : www.allesoverkanker.be/socialevoorzieningen
nog ruimer => www.rechtenverkener.be

Kom op
tegen Kanker

HET ZIEKENFONDS

- **Bij ziekte recht op inkomen**
  - Indien werkgever deze onmiddellijk verwittigen
  - Indien werkloos RVA of Hulpkas verwittigen
  - Vervolgens adviserend geneesheer van het Ziekenfonds (dit moet binnen bepaalde tijd → zo niet -10% sanctie; afhankelijk arbeider/bediende/zelfstandige/ambtenaar)
- Opgelet 1/1/2016 nieuw document – vermoedelijke einddatum ziekte
  - Indien werkgever eerst gewaarborgd loon
  - Ziekte-uitkering <1j
  - Invaliditeitsuitkering >1j
  - Tegemoetkoming Hulp van Derden (zwaar zorgbehoevend – na 4 mnd AO)

Kom op
tegen Kanker

HET ZIEKENFONDS

○ Recht op terugbetaling van ziektekosten

1. Verplichte ziekteverzekering (RIZIV)

- Gewone tegemoetkoming
- Verhoogde tegemoetkoming

2. Aanvullende ziekteverzekering

Er worden verschillende accenten gelegd afhankelijk van verbond tot verbond zelfs binnen éénzelfde ziekenfonds

VERHOOGDE TEGEMOETKOMING

WAT?

Vermindering remgeld

- Consultatie arts, kiné, tandarts...
- Medicatie

Ziekenhuisopname

- Lager persoonlijk aandeel in de verblijfskosten ziekenhuis

Derde betalingsregel

- Enkel remgeld betalen bij de huisarts (€1)
- => Recht voor mensen met verhoogde tegemoetkoming

Sociale maximumfactuur

- Plafond van €459

VERHOOGDE TEGEMOETKOMING

WIE?

- **Op basis van specifieke uitkering**
  - Leefloon of minstens 3 maanden gelijkgestelde steun
  - Inkomensgarantie voor ouderen (IGO)/gewaarborgd inkomen
  - Tegemoetkoming voor personen met een handicap
  - Kinderen met verhoogde kinderbijslag
- **Op basis van specifieke hoedanigheid**
  - Wees
  - Niet-begeleide minderjarigen

VERHOOGDE TEGEMOETKOMING

WIE?

- **Op basis van inkomen onder een grensbedrag**
  - Gepensioneerden, minder-validen, weduwen/weduwnaars
  - Personen die een invaliditeitsuitkering ontvangen
  - Ambtenaren langer dan 1jaar in disponibiliteit
  - Militairen door ziekte tijdelijk, minstens één jaar arbeidsongeschikt
  - Eénoudergezinnen
  - Personen die minstens één jaar ononderbroken arbeidsongeschikt of volledig werkloos zijn, of een combinatie van beide

SPECIFIEKE TUSSENKOMST ZIEKENFONDS

○ Vervoer ambulante kankertherapie

○ Pruik

- Mannen en vrouwen met haaruitval tgv chemo of bestraling
- Tussenkost ZF: €180, tenzij blijvend kaal €270
- Attest behandelde arts aan mutualiteit bezorgen samen met factuur aankoop pruik
- Hernieuwing om de 2 jaar
- "Hair in a box" of "Dress your head"

○ Port-a-cath

- Onderhuids reservoir, poortje waarop makkelijk een infuus kan worden aangesloten voor chemo, ook bloedafname
- Terugbetaling mutualiteit voor plaatsing, extra kosten in de thuiszorg

○ Psychologische begeleiding

○ Hersteloord

VERVOERSPROBLEMATIEK

○ Vervoer regelen tijdens chemo- of radiotherapie

- Zoektocht
- Vaak combinatie van:
  - Familie neemt vervoer op zich (!men vraagt dit niet graag)
  - Patiënt of familie regelt zelf vervoer via ziekenfonds – VW of vaste tariefafspraken met taxibedrijf **OF** via OCMW-MMC (!inkomensgrens)
  - Sociale dienst ziekenhuis neemt contact met ZF of andere dienst
  - Openbaar vervoer (trein, bus, tram, metro)
  - Prijssetting wisselend naargelang reeksbehandeling, éénmalig vervoer naar een consult bij privé-aanbieders

VERVOERSPROBLEMATIEK

○ Terugbetaling door het ziekenfonds:

- Ambulant radio- of chemotherapie of follow-up consult tussenkomst in het kader van de verplichte verzekering extra vanuit aanvullende ZV afhankelijk van ZF/verbond
- Openbaar vervoer: volledige betaling van ticket tweede klasse
- Ander vervoer: 0,25/km reiskosten 1rit/d voor bezoek (max €75/dag)
- Aanvraagformulier indienen bij het ziekenfonds
- Handtekening behandelde arts
- Data van chemo- of radiotherapie

KINDERBIJSLAG

○ Verhoogde kinderbijslag

- Voor kinderen van **definitief** arbeidsongeschikte werknemers, werklozen, gepensioneerden er geldt wel een inkomensgrens.
- Kinderen met een handicap tot 21j
Toeslag bovenop de gewone kinderbijslag
Belastingsvoordeel

OVERHEIDSMATREGELEN DOOR DE FEDERALE OVERHEID

○ Maximumfactuur (MAF)

- **Medische kosten** beperkt tot een plafondbedrag
  - Afhankelijk van het belastbaar inkomen (huidig inkomen indien >6m AO)
  - Hoe hoger het inkomen, hoe hoger plafond
  - Voor alle personen op eenzelfde adres gedomicilieerd zijn (behalve personen met hoge zorgbehoefte)
  - Betaling automatisch via ziekenfonds (nieuwe bedragen 1/1/2017)
    - **Sociale MAF:** lage inkomens (bv. Verhoogde Tegemoetk) €459
    - **Inkomens MAF:** afhankelijk van het gezinsinkomen
    - MAF Chronisch zieken/chronische aandoening: 2x plafond min €102
    - MAF jongeren: steeds €663, individueel recht tenzij reeds €459 voor het gezin.
- Kinderen met verhoogde KB blijft plafond €459

ZORGFORFAITS EN VOORDEEL VOOR WIE HOGE REMGELDTELLER HEEFT

- Zorgforfait chronisch zieken (automatisch via ZF)
- Incontinentieforfait (automatisch via ZF)
- Statuut chronische aandoening
- Statuut pijnpatiënt (paracetamol/codeïne) (-20% remgeld, MAF)
- Statuut palliatieve patiënt

Forfait palliatieve zorg thuis

- Forfait van € **652,53**/maand (2017)
- 2x uitbetaald
- Aanvraag via huisarts → ziekenfonds/adviseur ZF
- Na goedkeuring ZF → geen remgeld meer voor huisarts
- Na goedkeuring adviseur → geen remgeld meer voor kiné

STATUUT CHRONISCHE AANDOENING

Wie?

- hoge ziektekosten hebben
(gedurende acht opeenvolgende kwartalen in 2 kalenderjaren minstens 300 euro per kwartaal totale ziektekost*) => 2j
- het [zorgforfait chronische zieken](#) krijgen => 2j
- een zeldzame ziekte (www.orpha.net) en hoge ziektekosten => 5j

Wat?

- een verlaging met 102 euro van het remgeldplafond voor de [maximumfactuur](#);
- [Derdebetalersregeling](#) niet afdwingbaar (wel bij statuut VT)
- Verbod op [ereloonsupplementen](#) bij de meeste [daghospitalisaties](#) in een gemeenschappelijke kamer of tweepersoonskamer.

Kom op
tegen Kanker

VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING 3 PIJLERS

Iedereen die in Vlaanderen woont, betaalt elk jaar aan [een zorgkas](#) een zorgbijdrage voor de Vlaamse sociale bescherming. De meeste mensen hebben hun zorgkas bij hun ziekenfonds. Er is ook een zorgkas van de Vlaamse overheid.

Deze zorgkassen organiseren de **Vlaamse sociale Bescherming** in opdracht van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse sociale bescherming bestaat uit de [de zorgverzekering](#), [het basisondersteuningsbudget](#) en vanaf 1 januari 2017 de [tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden](#).

Vanaf 2018 gaan we stap voor stap naar een nieuwe financiering van thuiszorg, ouderenzorg, revalidatie en geestelijke gezondheidszorg.

Kom op
tegen Kanker

VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING

1. ZORGVERZEKERING

Zwaar zorgbehoevenden kunnen ongeacht hun leeftijd en inkomen €130/maand ontvangen van de zorgkas waar ze bij aangesloten zijn

- **DOEL:** tussenkomst voor niet-medische kosten zowel voor thuiszorg als residentiële zorg
- **VOORWAARDE:**
Katzschaal verpleging: minimum B-forfait
Belscore 35 punten
Wanneer gezinszorg ingeschakeld is, wordt belscore automatisch gecommuniceerd naar zorgkas
- **Nieuw BELRAI-screener pilootproject**

PRIVATE FONDSSEN

- **KOTK–Kankerfonds en Stichting tegen Kanker**
  - **WIE?** Mensen met kanker met laag inkomen en hoge ziektekosten
  - **Hoe?** Aanvraag kan online gebeuren via sociale werker ziekenfonds, ziekenhuis, OCMW, ... www.kankerfonds.be
  - **Uitkering?** Financiële steun op basis van ziektekosten na aftrek van alle terugbetalingen die bij wet of via privé-verzekeringen zijn verkregen
  - Eenmalige uitkering per jaar
  - Bedrag tussen €250-€1750
  - Aanvraag voor overlijden (KOTK) ⇔ 6 maanden na overlijden (STK)

THUISZORGMOGELIJKHEDEN

Doel: ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven

- Gezinszorg en aanvullende thuiszorg (*extra ZF tussenkomst*)
- Poetsdienst, logistieke hulp, dienstenchecks
- Maaltijden aan huis
- Oppashulp (*al dan niet vrijwilligers*)
- Thuisverpleging, kiné, ergotherapie, diëtist
- Thuiszorgwinkels: uitleen van hulpmiddelen
- Ambulante psychologische, psychotherapeutische of psychiatrische hulp

Kom op
tegen Kanker

LOTGENOTENGROEPEN ZIJ ONDERSTEUNEN VANUIT HUN EIGEN (KANKER)ERVARING

- **Meerwaarde samenleving**
  - Betere gezondheidscompetenties en sociale vaardigheden
  - Komt tegemoet aan vragen en problemen van de betrokkenen
  - Hulp voor mantelzorgers en hulpverleners
  - Competente patiënten hebben minder professionele zorg nodig
  - Tegen eenzaamheid en isolement – vermaatschappelijking van zorg
- **Meerwaarde individueel**
  - Lotgenotencontact
  - Informatie
  - Praktische hulp
  - Sociale contacten
  - Belangenbehartiging

Kom op
tegen Kanker

VOOR MANTELZORGERS

THEMATISCH VERLOF VOOR ALLE SECTOREN

- Palliatief verlof => elke vorm van bijstand en verzorging van ongeneeslijk zieke personen die zich in een terminale fase bevinden.
  - Arbeidsprestaties tijdelijk volledig of deels schorsen
  - Hoeft **geen familie** te zijn
  - Voor de meeste werknemers is dit een RECHT
  - Attest arts nodig (palliatief statuut)
  - **3 maanden** (1 maand en 2 x verlenging), uitkering RVA
- Verlof medische bijstand
  - Voor een **gezins- of familielid 2de graad**, die ernstig ziek is
  - Minimum 1 tot 3 maximum/aanvraag-voltijds (12m)-deeltijds (24m)-alleenst/kind of kind <16j (24-48m)
  - Uitkeringen forfaitair via RVA
  - Een recht voor de werknemer, 7 dagen voor aanvang vragen (uitz <10WN)

LOOPBAANONDERBREKING PRIVÉ-SECTOR

TIJDSKREDIET MET MOTIEF

- **Wie heeft recht**
  - Enkel voor **de privésector** (nv, bvba, vzw, vrije universiteiten ...).
  - Anciënniteitsvoorwaarde en tewerkstellingsvoorwaarde
  - Er moet een sectorale of ondernemings-CAO 103 gesloten zijn (1-2)
  - Uitkeringen forfaitair via RVA
- **Loopbaanonderbreking medische bijstand (1)**
  - Voor een **gezins- of familielid 2de graad**, die ernstig ziek is
  - Medisch attest (bewijs familie/gezinsband)
- **Palliatieve zorgen (2)**
  - Medisch attest
  - Geen familieband vereist
- **Loopbaanonderbreking zwaar ziek minderjarig kind die al dan niet deel uitmaakt van het gezin (3) medisch attest**

TEGEMOETKOMINGEN GEMEENTE/PROVINCIE

- **Mantelzorgpremie**
  - als maatschappelijke waardering voor mantelzorg
  - Voorwaarden: leeftijd, zorgbehoevend, familieband, ...
- **Enkele cijfers**
  - Gemiddeld bedrag gemeentelijke premie: €32/maand
  - Slechts 75% van gemeenten/Vlaanderen
  - Slechts voor 20% van de personen die een Vlaamse zorgpremie ontvangen, wordt aan de voornaamste mantelzorger een premie betaald
- **Alarmsystemen**
- **Tussenkomst via extra vuilniszakken of premie vermindering milieutaks**
- **Begeleiderspas voor mensen met een beperking.**

Kom op
tegen Kanker

WERK & KANKER

Belang van werk

- => heeft enorme impact op levenskwaliteit
  - Contact met collega's en cliënten
  - Afsluiting van moeilijke periode
  - Minder piekeren
  - Zich nuttig voelen, verantwoordelijkheid opnemen
  - Door financiële noodzaak
    - Lange behandelingsduur = lager inkomen, meer kosten

Info <http://www.allesoverkanker.be/werkhervatting-en-kanker>

Kom op
tegen Kanker

WERK & KANKER

Re-integratietrajecten voor langdurig arbeidsongeschikten

- Sinds december 2016 : nieuwe wetgeving om langdurig arbeidsongeschikten terug aan de slag helpen gaan
- Onderscheid tussen persoon met arbeidsovereenkomst of werkloze of zelfstandige,
- Het re-integratietraject omvat de re-integratiebeoordeling en het re-integratieplan, deze worden altijd in samenspraak met de arbeidsongeschikte werknemer besproken
- Re-integratieplan: bekijken van modaliteiten inzake werkherleving
  - Is het aanpassen van de werkpost mogelijk?
  - Is ander of aangepast werk mogelijk?
  - Is het volgen van een opleiding/herscholing mogelijk?

Kom op
tegen Kanker

WERK & KANKER

Re-integratietraject arbeidsongeschikten

Kom op
tegen Kanker

WAT IS ER VERANDERD DOOR KB 1/12/2016?

- Binnen de drie maanden na de eerste ziektedag kan de adviserend arts van het ziekenfonds de preventiedienst van het bedrijf inlichten als hij meent dat de langdurig zieke voldoende capaciteit heeft om terug aan het werk te gaan, steeds in overleg met de patiënt. Langdurig zieken die te ziek zijn en geen restcapaciteit hebben, worden uiteraard met rust gelaten.
- Ook de huisarts kan een reïntegratietraject opstarten via eForms, de collega-artsen rond de patiënt krijgen digitaal signaal.
- De werkgever is **steeds verplicht om een re-integratieplan** uit te werken.
- In tegenstelling tot vroeger kan de werkgever **ten vroegste na vier maanden ziekte het re-integratietraject opstarten.**

uitzondering: de werknemer bezorgt een medisch attest waaruit de **definitieve AO** blijkt om het overeengekomen werk uit te voeren.

WERK & KANKER

Reïntegratie met behulp van progressieve tewerkstelling

○ Inkomen tijdens progressieve tewerkstelling

- Cumul deel beroepsinkomen en arbeidsongeschiktheidsuitkering
- Behoud recht op ziekteuitkering, geen gewaarborgd loon door WG
- Opgelet! Werkgever is niet verplicht dit toe te staan
- Adviseur v/h ziekenfonds moet mondeling goedkeuren en schriftelijk bevestigen : periode/aard werk en percentage tewerkstelling
- **Uitkering:** de som van loon en uitkering zal altijd hoger zijn dan het bedrag van de uitkering als je totaal niet werkt.
- Vanaf oktober 2017: hervorming – vereenvoudiging
  - Je krijgt sowieso 20% uitkering als terug gaat werken
    - 1 dag (of 20%) werken → 20% loon + 100% uitkering
    - 2 dagen (40%) werken → 40% loon + 80% uitkering
    - 3 dagen (60%) werken → 60% loon + 60% uitkering

WERK & KANKER

Progressieve tewerkstelling

○ Om te onthouden

- Meer of minder 50% tewerkstelling is mogelijk
- Tijdelijke loon- en arbeidsvoorwaarden in bijlage aan arbeidsovereenkomst laten zetten
  - Arbeidsovereenkomst zelf niet wijzigen!
  - Anders voltijds → deeltijds
- Indien mogelijk: volledige werkdagen ipv halve, verandering KB opkomst vanaf 1/1/2018
  - Meer vakantiedagen en hoger vakantiegeld
- Bij problemen neem contact met je vakbond of met kankerlijn@komoptegenkanker.be

WERKHERVATTING EN WAT ALS HET NIET LUKT?

○ Vangnet

Sociale en fiscale voorzieningen FOD-sociale zekerheid

- Vaststelling van officieel % invaliditeit
- Recht op tegemoetkomingen/vrijstellingen/verminderingen
- Aanvraag via de gemeente of ziekenfonds DMW
- Formulieren in te vullen door specialist/huisarts
- Tegemoetkoming afhankelijk van leeftijd/inkomensgrens,...
  - Vanaf 21j tot 65j:
inkomensvervangende tegemoetkoming +
integratietegemoetkoming

VERZEKERINGEN

[HTTP://WWW.ALLESOVERKANKER.BE/VERZEKERINGEN](http://www.allesoverkanker.be/verzekeringen)

- **Problemen bij afsluiten van “persoonsverzekeringen”**
(levensverzekering, hospitalisatieverzekering, gewaarborgd inkomen, reisverzekering, ...)
- Weigering
- Uitsluiting van bepaalde kosten/aandoening
- Verhoogde premie

- **Het al dan niet krijgen van een verzekering heeft vaak grote psychologische en emotionele betekenis**

Kom op
tegen Kanker

VERZEKERINGEN TIPS

- **Vraag schriftelijke offertes**
- **Verken de markt, schakel een makelaar in**
- **Bekende gegevens omtrent gezondheid die van invloed kunnen zijn, zijn verplicht mee te delen**
- **Niet alle info mag gevraagd worden**
  - Familiale voorgeschiedenis
  - Genetische gegevens
  - Medische gegevens die zich na het in werking treden van de polis hebben voorgedaan
- **Schuldsaldoverzekering is niet verplicht voor de volledige 100% van het geleende bedrag (goede tip?)**

Kom op
tegen Kanker

SCHULDSALDO VERZEKERING

○ Sinds 1/1/2015 zijn nieuwe maatregelen van kracht

- Er is een **beter toegang** tot een basispakket van verzekeringen (schuldsaldo en hospitalisatieverzekering)
- Medische vragenlijsten zijn uniform, **goedgekeurd** zijn door het **opvolgingsbureau**
- De **termijn** tussen aanvraag en beslissing mag max. 15 dagen duren
- Indien **bijpremie of weigering**
  - Verzekeraars moeten **schriftelijk en gedetailleerd** motiveren
  - Klanten kunnen bijkomende uitleg vragen aan verzekeringsarts over verband gezondheidsrisico-bijpremie
  - Klanten kunnen een **onafhankelijke herbeoordeling** van hun medische bijpremie vragen (>75%) **opvolgingsbureau voor de Tarifiering**
- Voor verhoogde premies (>125%) komt er een **compensatiekas** die een deel van de bijpremie voor z'n rekening zal nemen (plafond 800%)
- **Nood aan evaluatie: geen verplichting tot afsluiting schuldsaldo**
- **Kankerlijn en dienst Kennis en Beleid KOTK volgt dit op!**

VRAGEN, ADVIES OF KLACHTEN

[HTTP://WWW.ALLESOVERKANKER.BE/NIET-AKKOORD-MET-DE-BESLISSING-VAN-DE-VERZEKERAAAR](http://www.allesoverkanker.be/NIET-AKKOORD-MET-DE-BESLISSING-VAN-DE-VERZEKERAAAR)

- *Vragen en advies: kankerlijn, of Vlaams Patiëntenplatform*
- *Individuele klachten omtrent verzekeringspolissen en -praktijken*
  - Ombudsdienst van de verzekeringen
    - www.ombudsman.as
    - Tel.: 02 547 58 71
  - De ombudsdienst heeft een bemiddelende functie
- *Klacht over discriminatie door uw ziekte bij verzekeringen*
  - Interfederaal Gelijkekansencentrum
    - <http://unia.be/nl>
    - 0800 12 800 of lokale contactpunten
    - <http://unia.be/nl/contact-opnemen-met-unia/onze-lokale-contactpunten>

Het centrum kan advies geven, bemiddelen, naar rechtbank

ONLINE GIDS SOCIALE VOORZIENINGEN

- Kom op tegen Kanker bundelt alle sociale voorzieningen voor kankerpatiënten in een online gids voor hulpverleners
www.allesoverkanker.be/socialevoorzieningen
- Wij hopen hiermee alle hulpverleners, patiënten en hun familie een handig werkinstrument aan te bieden
- Bij vragen/problemen/knelpunten
  - Bel het [kankerlijn 0800 35 445](tel:080035445)
  - Mail via het online formulier via www.kankerlijn.be

**Bedankt voor
uw aandacht!**